**Gülcan Saylam
Kurtipek,
Fatma Tunçez
Akyürek*,
Arzu Ataseven,
İlknur
Küçükosmanoğlu****

Zosteriform Liken Planus

Zosteriform Lichen Planus

Sayın Editör,

Liken planus (LP), nedeni bilinmeyen nispeten yaygın bir papüloskuamöz deri hastalığıdır. Deri ve muköz membranlarda düz yüzeyle, parlak pembe-mor renkli papül ve plaklarla karakterizedir. Kırk üç yaşında erkek hasta polikliniğimize 15 gündür C5 dermatomunda pembe-mor renkli papül ve plaklar nedeniyle başvurdu. Hastaya klinik ve histopatolojik bulgularla zosteriform LP tanısı konuldu. Literatürde zosteriform LP'nin nadir bildirilmesinden dolayı bu olguyu sunduk.

Kırk üç yaşında erkek hasta, polikliniğimize 15 gün önce başlayan C5 dermatomunda pembe-mor renkli papül ve plaklar nedeniyle başvurdu. Bu şikayetlerinin yaklaşık olarak 15 gün öncesinde başladığını ifade etti. Hikayesinde daha önce lezyon bölgesinde herpes zoster gibi bir isotopik cevaba neden olacak dermatoz veya travma, enfeksiyon ve ultraviyole gibi köbnerizasyona neden olabilen bir lezyonu olmadığı öğrenildi. Dermatolojik muayenede sağ kolun lateral yüzünde dirseğe kadar uzanan (C5 dermatomunda) deriden kabarık, düz yüzeyle, parlak, mor-kahverenkli papül ve plaklardan oluşan lezyonu mevcuttu (Şekil 1). Saçlı deri, tırnaklar ve mukoza (oral ve genital bölge) normal idi. Hastanın yapılan rutin kan testleri, serum glukozu, viral hepatitler için serolojik testleri normal sınırlarda idi. Tanı için lezyondan alınan 4 mm'lik panç biyopsinin histopatolojik incelemesinde (HEx100 büyütmede) ortokeratoz, hafif hipergranüloz ve dermo-epidermal bileşke boyunca band

Konya Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Dermatoloji Kliniği,
Konya, Türkiye

*Selçuk Üniversitesi Selçuklu
Tıp Fakültesi, Dermatoloji
Anabilim Dalı, Konya, Türkiye

**Konya Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Patoloji Kliniği,
Konya, Türkiye

Yazışma Adresi/ Correspondence:

Gülcan Saylam Kurtipek,
Konya Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Dermatoloji Kliniği,
Konya, Türkiye
E-posta: gsaylamkurtipek@yahoo.com
Geliş Tarihi/Submitted: 27.08.2014
Kabul Tarihi/Accepted: 28.11.2014

@Telif Hakkı 2015 Türk Dermatoloji
Derneği Makale metnine www.
turkdermatolojidergisi.com web
sayfasından ulaşılabilir.

@Copyright 2015 by Turkish Society
of Dermatology - Available on-line
at www.turkdermatolojidergisi.com

Şekil 1. Sağ kol lateral yüz, C5 dermatomunda sınırları belirgin lineer/zosteriform liken planus lezyonları görülmektedir

şeklinde mononükleer hücre infiltrasyonu görüldü (Şekil 2). Hastamıza klinik ve histopatolojik bulgularla zosteriform liken planus tanısı konuldu ve oral antihistaminik ve topikal klobetazol propionat tedavisi önerildi. Hastanın iki hafta sonraki kontrolünde lezyonun tamamen gerilediği gözlemlendi.

Sıklıkla orta yaş erişkinleri etkileyen LP, bacaklarda ve ekstremitelerin distallerinde ortaya çıkar, mukoza, saçlı deri ve tırnakları da etkileyebilir." Etyolojisi tam olarak bilinmemekle beraber ortaya çıkışında büyük oranda T-hücre aracılı immün cevabın rol aldığı görüşü kabul edilmektedir. Histopatolojik incelemede retelerde testere dişi görünümü, hiperkeratoz, hipergranüloz, bazal tabakada vaküolar dejenerasyon ve mononükleer hücre infiltrasyon gözlenir. LP'ye özgün olan Civatte cisimciği olarak adlandırılan kolloid partiküller dermo-epidermal bileşkede veya papiller dermisde görülür (1,2).

Mofoloji ve tutulum alanlarına göre LP'nin pek çok klinik tipi tanımlanmıştır. Zosteriform LP tek taraflı, lineer veya zosteriform yayılım ile karakterize, dermatom boyunca yerleşen bir varyantıdır. Bu lineer dağılımın sebebi travma ile ilişkili köbnerizasyon varsayımı veya iyileşmiş herpes lezyon bölgesinde ortaya çıkması sonucu Wolf'un isotopik cevabı olarak düşünülmektedir (3-6).

İsotopik cevap, herhangi bir dermatoz sonrası o bölgede daha önceki hastalıkla bağlantısı olmayan ikinci bir dermatit gelişmesidir. İlk kez Wolf ve ark. (7) tarafından 58 olguda tanımlanmıştır. Bunların 38'inde herpes zoster sonrası yaygın dermatit gelişimi görülmüştür. Literatürde pek çok Wolf'un izotopik cevabı olarak zosteriform LP olgusu bildirilmiş ancak bu olgular dermatomal dağılım göstermemişlerdir. Belki de

Şekil 2. HEx100 büyütmede epidermiste ortokeratoz, hafif hipergranüloz ve dermo-epidermal bileşke boyunca band şeklinde mononükleer hücre infiltrasyonu izlenmektedir

bu olguların lineer LP olarak tanımlanması daha iyi olabilir (8,9).

Happle, lineer ve zosteriform LP'nin birbirinden farklı birer form olduğunu savunmuştur. Lineer LP'nin Blascko çizgilerini takip ettiği ve hemen hemen hiç dermatomal yerleşimli olmadığını bildirmiştir (10).

Lineer veya zosteriform LP olguları travmatize olmayan deride oldukça nadir olarak görülmektedir. Bazı araştırmacılar herpes zoster sonrası isotopik cevap olarak gelişen LP haricindeki olguların zosteriform LP olarak kabul edilmemesi görüşündedirler. Lutz ve ark. (11) öncesinde viral hastalığa ait bulgu olmaksızın 2 zosteriform LP olgusu bildirmiştir. Mizukawa ve ark.'nın yaptıkları bir araştırmada zosteriform LP'de lineer LP'ye göre varisella zoster virüs antijeni tespit edildiği bildirilmiştir. Bunun yanı sıra çoğu de novo LP olgusu literatürde bu açıdan tartışılmaktadır (12,13). Bizim olgumuzda lezyonlar dermatom boyunca yerleştiği için lineer değil de zosteriform LP ifadesi kullanılmıştır.

Lineer yada zosteriform LP'nin sebebini tespit etmek oldukça zordur. C5 dermatomuna sınırlı olan bizim olgumuzun da öncesine ait herpes zoster yada travma hikayesi yoktu. Biz bu olguyu, dermatomal yerleşmesi ve öncesinde bir herpes zoster hikayesi bulunmamasından dolayı bildirdik.

Kaynaklar

- Shiohara T, Kano Y: Lichen planus and lichenoid dermatoses. In: Bologna JL, Jorizzo JL, Rapini RP, editors. Spain: Elsevier; 2008. P.159-80.
- İnalöz S. Liken planus ve likenoid erüpsiyonlar. İçinde: Tüzün Y, Güner MA, Serdaroğlu S, editörler. Nobel Tıp Kitabevleri: İstanbul; 2008. p.1:765-98.
- Miljković J, Belić M, Godić A, et al. Zosteriform lichen planus-like eruption. Acta Dermatovenereol Alp Pannonica Adriat 2006;15:94-7.
- Muştu Koryürek Ö, Karataş A, Boyraz N, ve ark. Zosteriform liken planuslu bir olgu sunumu. Dermatol 2011;2:335-6.
- Turan E, Akay A, Yesilova Y, et al. A case of zosteriform lichen planus developing after extracorporeal shockwave lithotripsy. Dermatol Online J 2012;18:9.
- Möhrenschlager M, Engst R, Hein R, et al. Primary manifestation of a zosteriform lichen planus: isotopic response following herpes zoster sine herpette? Br J Dermatol 2008;158:1145-6.
- Wolf R, Ruocco V, Filioli FG. Isotopic response. Br J Dermatol 1997;136:466-7.
- Türel A, Özturkcan S, Şahin MT, et al. Wolf's isotopic response: a case of zosteriform lichen planus. J Dermatol 2002;29:339-42.
- Shemer A, Weiss G, Trau H. Wolf's isotopic response: a case of zosteriform lichen planus on the site of healed herpes zoster. J Eur Acad Dermatol Venereol 2001;15:445-7.
- Happle R. 'Zosteriform' lichen planus: is it zosteriform? Dermatology 1996; 192:385-6.
- Lutz ME, Perniciaro C, Lim KK. Zosteriform lichen planus without evidence of herpes simplex virus or varicella-zoster virus by polymerase chain reaction. Report of two cases. Acta Derm Venereol 1997;77:491-2.
- Perry D, Fazel N. Zosteriform lichen planus. Dermatol Online J 2006 Sep 8;12:3.
- Mizukawa Y, Horie C, Yamazaki Y, Shiohara T. Detection of Varicella-Zoster Virus Antigens in Lesional Skin of Zosteriform Lichen Planus but Not in That of Linear Lichen Planus Dermatology 2012;225:22-6.